

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan pdf).

Viite:

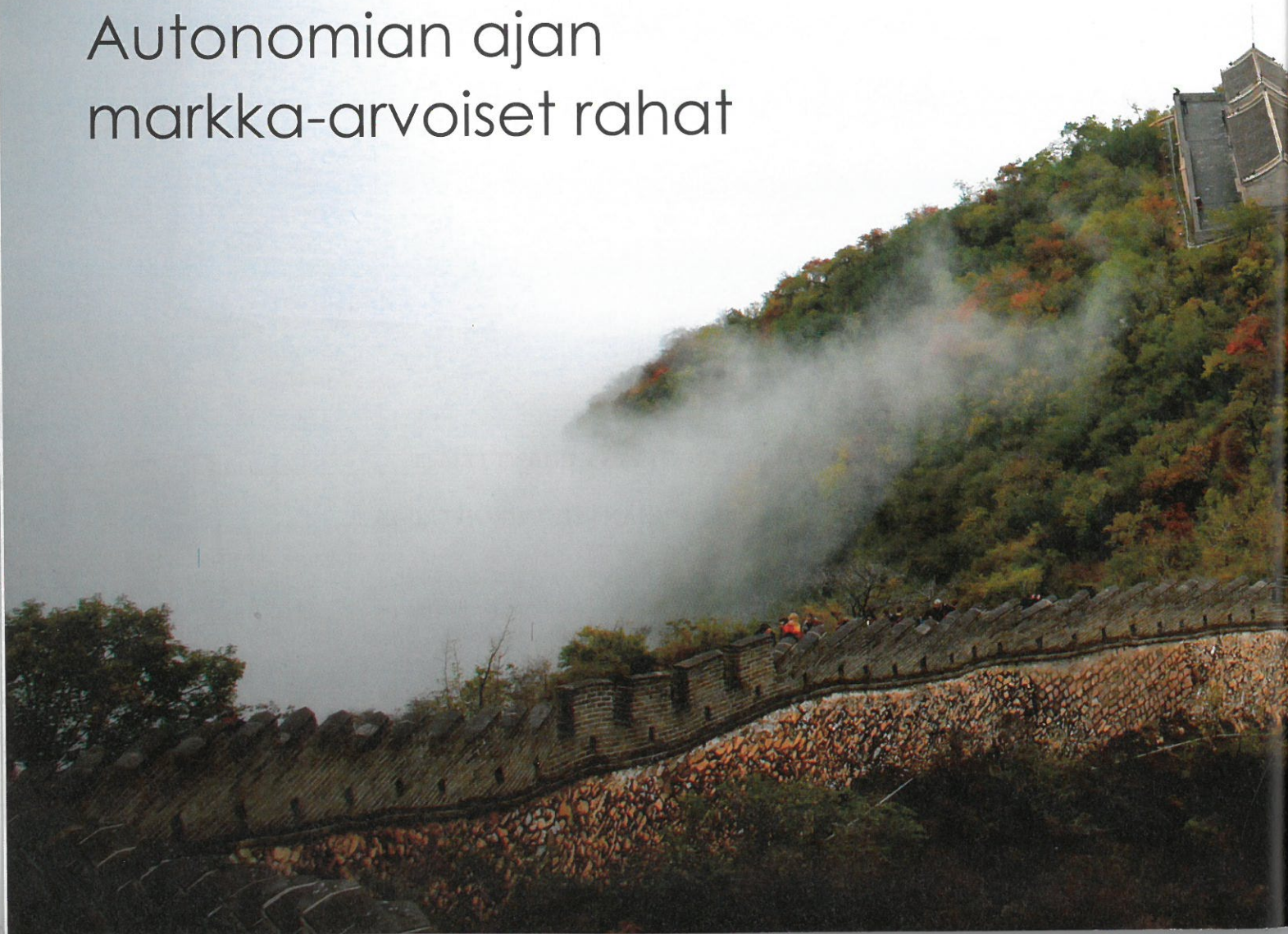
Imppola, J. 2020. Kiinalaiset rahaväärennökset, osa 3 : autonomian ajan markka-arvoiset rahat. Keräilyuutiset 31 (4), 8 - 13.

Kiinalaiset rahaväärennökset

osa 3

Autonomian ajan
markka-arvoiset rahat

Kuva 1. Vuoden 1864 1 markan raha. Vasemmalla puolella aito raha, oikealla petollisen hyvän kiinalainen kopio. Kuvien yhdistely ja muokkaus: Jorma Imppola.

Kiinalaisten tehtailema väärennettyjen rahojen vyöry on pinnannut maailman numismaattisia markkinoita jo useamman vuosikymmenen, eikä Suomenkaan numismatiikka ole jäänyt osattomaksi. Jo yli kymmenen vuoden ajan on markkinoillemme tullut eri lähteistä enemmän tai vähemmän hyviä kopioita monista rahoistamme. Ikäväksi asiaa tekee se, että näitä tekeleitä on jo vuosien ajan yritetty siellä sun täällä kaupitella aitoina keräilymarkkinoille. Nyt on jo toinen kopioaalto iskenyt Suomeen, joten on taas aika varoittaa keräilijöitä, huutokaupanpitäjiä ja kauppiaita tästä vastenmielisestä ilmiöstä.

Seuraavat rahat ovat olleet viime aikoina runsaan kopiouhan kohteina:

- 1 penni 1864, 1865, 1870, 1882 ja 1884
- 2 penniä 1866
- 5 penniä 1870, 1892 ja 1910
- 10 penniä 1898
- 25 penniä 1865, 1867, 1868, 1869, 1871 ja 1876

50 penniä 1864, 1867(!), 1876, 1890

- 1 markka 1864, 1865, 1866, 1867, 1870
- 2 markkaa 1865, 1866, 1867, 1870, 1872, 1874, 1905, 1906, 1907 ja 1908
- 10 markkaa 1905
- 20 markkaa 1913

Näitä edellä listattuja tekeleitä on netissä runsaasti tarjolla parin dollarin kappalehintaan ja myyjien sivuja tutkiessani kävi myös sekin ikävä tosiasia ilmi, että ostajista merkittävä osa tuntuu olleen suomalaisia.

Kuva 2. Vuoden 1865, 1866 ja 1867 aitojen (ylinnä) ja väärrien (alinna) 1 markan rahojen vertailua. Kiinalaiset kopiot ovat ensi silmäyksellä petollisen hyviä. Kuvien yhdistely ja muokkaus: Jorma Imppola.

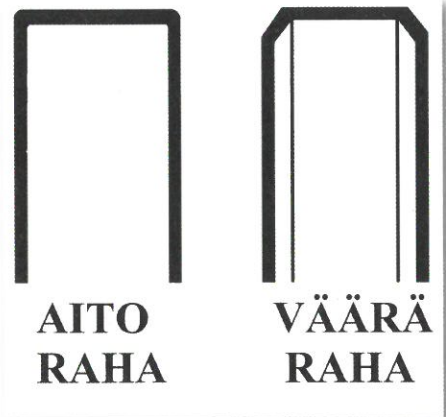
Kuva 3. Vuoden 1865, 1866 ja 1867 aitojen (ylinnä) ja väärien (alinna) 1 markan hopearahojen arvoapuolten yksityiskohtien vertailua. Kiinalaisissa kopioissa on kaikissa sama virhe, eli vuosiluvun vasemmalla puolella olevasta lehväniippuvälistä puuttuu varren oikealta puolelta tammenterho. Kohta on korostettu valkoisella havainnemympyrällä. Kuvien yhdistely ja muokkaus: Jorma Imppola.

1 MARKAN HOPEARAHAT

1 markan hopearahoista tunnetaan kopioita vuosilta 1864, 1865, 1866, 1867 ja 1870. Aidot autonomian ajan hopeamarikat ovat 868 o/oo hopeaa ja niiden normipaino on 5,18 grammaa + 0,088g eli käytännössä 5,1 – 5,27 grammaa. Värennetyt 1 markan hopearahat on korkeintaan hopeapinnoitettuja, ja niiden paino on noin 5,6 grammaa, eli ne ovat melko lailla ylipainoisia.

Vuoden 1864 1 markan hopearaha ei ole niin kallis kuin 1 pennin raha samalta vuodelta, mutta yhtä kaikki kiinnostava ja haluttu raha, koska se on Suomen ensimmäinen oman rahajärjestelmän markka. Erittäin ikäviä kiusankappaleita ovatkin tästä rahasta tehdyt kiinalaiset kopiot, joita on liikkeellä varsin runsaasti.

Kuva 4. 2 markan hopearahan reunojen vertailua. Huomaa väärennösten viilattut kantit.

Kuva 5. 2 markkaa 1865 ja 1866, aidot ylempänä, tekeleet alinna. Vuoden 1866 tekeleen vuosiluvun viimeinen 6 on selkeä, kun se aidossa on miltei poikkeuksetta kaiverrettu 5:n päälle. Muuten kopiot ovat aitojen kaltaisia. Kuvien yhdistely ja muokkaus: Jorma Impola.

Vuoden 1864 aidoissa ja väärennetyissä rahoissa on onneksi keskeisiä eroja. Klassinen virhe on arvopuolen sanan MARKKA kirjaimissa A, R ja K esiintyvät lukuisat meistävirheet. Helpoin tunnistustekijä on oikeanpuolimmaisessa

tammenlehväsepeleessä kello 2:00 kohdalla oleva lehvänippuväli, jossa pitäisi olla ruodon molemmin puolin tammenterho. Kiinalaisessa väärässä rahassa on tammenterho vain ruodon vasemmalla puolella. Samat virheet esiintyvät myös

Kuva 7. 2 markkaa 1870 ja 1872, aidot ylempänä, kopiot alinna. Vuoden 1870 kopion arvo- ja tunnuspuolet ovat väärää tyyppiä ja vuoden 1872 kopion tunnuspuoli on väärää tyyppiä. Selkein virhe onkin molempien kopioiden väärä eli vanhan mallinen suurikirjaiminen tunnuspuoli. Kuvien yhdistely ja muokkaus: Jorma Impola.

vuoden 1870 markan väärennöksessä, eli ne on tehty muokkaamalla samaa meistä.

Vuoden 1870 hopeamarkka on Suomen harvinaisin ja kallein metalliraha. Sitä tunnetaan kaksi kappaletta, jotka molemmat ovat saman keräilijän kokoelmassa. Näin ollen on markkinoilla liikkuva Kiinan kopio vain kuriositeetti, koska aitoja ei ole olemassa kuin tunnetut 2 kappaletta. Näin ollen on missä tahansa kaupan oleva Suomen 1 markan raha vuodelta 1870 AINA VÄÄRENNÖS!

2 MARKAN HOPEARAHAT

2 markan hopearahat ovatkin sitten surullinen tarina – niistä on JOKAISEN TA vuodesta tehty kiinalaisia kopioita. Vielä vakavammaksi asian tekee se, että kopioiden painot (9,5 g – 10,5 g) ovat hyvin lähellä aitojen painoa (10,36 grammaa + 0,132 g). Aidot 2 markan hopearahat ovat 868 o/oo hopeaa. Tekeleissä on myös varsin hyvin tehty reunakirjoitus, vaikkakin juuri reunan tekninen laatu on aitoja selvästi huonompi. Kaikki tunnetut 2 markan rahoista tehdyt väärennökset (vuoden 1867 suurharvinaisuuden kopioita lukuun ottamatta) ovat turhankin hyviä laadultaan. Ainoita eroja on työn viimeistelyjäljessä, eli monista kopioista on viilattu pois reunan terävät kulmat ja ne ovat reunoiltaan aidoista poikkeavia.

Aidot 2 markan hopearahat (kuten myös 1 markan hopearahat) ovat 868/1000 hopeaa, mutta 2 markan kopioiden 1865 – 1908 koostumukset ovat keskimäärin seuraavat: Cu 570-600/1000, Zn 360-370/1000, Ni 20-50/1000, Fe 2-12/1000 ja Ag 5-10/1000. Mukaan livahtanut hopea kielii jonkinlaisesta hopeapinnoitteesta. Myös 25 pennin, 50 pennin ja 1 markan kopiot

1 2 2/3	OSAA WASKEA	AIDON RAHAN REUNAKIRJOITUS
1 2 2/3	OSAA WASKEA	VÄÄRÄN RAHAN REUNAKIRJOITUS
8 3 1/3	OSAA HOPEATA	AIDON RAHAN REUNAKIRJOITUS
8 3 1/3	OSAA HOPEATA	VÄÄRÄN RAHAN REUNAKIRJOITUS

Kuva 6. Aitojen ja väärin 2 markan hopearahojen reunatekstien vertailua. Kuva: Jorma Impola

Kuva 8. 2 markkaa 1874 ja 1905, aidot ylempänä, tekeleet alinna. Vuoden 1874 kopion tunnuspuoli on väärän tyyppinen, eli siinä on vanhan mallin isokokoiset kirjaimet. Vuoden 1905 kopion vuosiluvun numero 5 on liian alhaalla. Kuvien yhdistely ja muokkaus: Jorma Imppola.

ovat tätä samaa "laatua". Näiden osalta jää vuoden 1867 2 markan kopio tietysti kuriositeettina omaan arvoonsa, koska näitä huippuharvinaisia rahoja EI AITOINA OLE KAUPAN.

Itse rahojen kuvioiden yksityiskohdat ovat vuosien 1865 ja 1866 kiinalaisissa väärennöksissä käytännössä täysin alkuperäisten rahojen kaltaisia niin arvo- kuin tunnuspuoliltaan. Ainoa selkeä ero löytyy rahan reunakirjoituksista.

Reunakirjoituksen tekstit ovat väärennetyissä rahoissa hieman pienemmällä kirjaskoolla aitojen rahojen reunakirjoituksen teksteihin verrattuna. Tämän takia ovat reunakirjoituksen kaikki sanat

aidoissa rahoissa selkeästi väärin rahojen vastaavia sanoja pidempiä.

Lisäksi on HOPEATA -sanan kirjaimissa O ja P selkeä ero aitojen ja väärin rahojen reunakirjoituksissa. Aidon rahan O on tukeva ja leveä, väärennöksen O on hoikempi ja sirompi. Lisäksi on väärän rahan kirjaimen P jalka alhaalta haarautunut. Myös muita poieniä eroavaisuuksia on, kuten kuvista ilmenee.

Reunakirjoituksen numeroiden selkein ero on luvussa 83, jonka numerossa 8 on aidossa rahassa hyvin tukeva, ja ylä- sekä alapallukoiden sisäosien väli on avonainen. Väärän rahan 8 on hintelä, hieman oikealle kallellaan ja sen ylä-

Kuva 9. Vuoden 1905 2 markan rahan vuosilukujen vertailua. Aidon rahan vuosiluku ylempänä, kopion alempana.

1905
1905

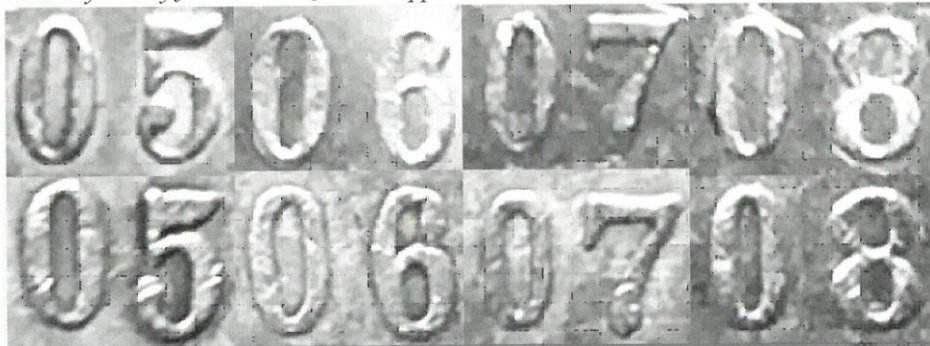
ja alapallukoiden sisäosat ovat selkeästi toisistaan erillään. Myös numerossa 3 on eroja; aidon rahan numero 3 on sopu- suhtainen, mutta väärän rahan luvun 83 numero 3 on ylhäältä suhteettoman suuri ja kiemurainen ja alhaalta suhteettoman pieni.

Nämä erot ovat ehkä parhaiten (erityisesti väärin rahojen tekstien pienempi koko) havaittavissa, jos on käytössä aito verrokkiraha, jonka reunakirjoitukseen verrata tutkittavan rahan reunatekstiä.

Erittäin ikävä tapaus on 2 markan raha vuodelta 1905. Se on aitona suhteellisen harvinainen ja maksaa tämän vuoksi normaalikuntoisena eli jonkin verran kuluneena noin 100 – 200 euroa.

Vertailtaessa vuoden 1905 2 markan rahan aitojen ja väärin rahojen arvo- puolten vuosilukumerkintöjä näkyy selvästi se, että rahaväärennöksessä numero 5 on sekä hieman oikealle vinossa että alempana verrattuna vuosiluvun alkuosan numeroihin 190. Myös numeron 5 lipan yksityiskohdissa on hieman eroja.

Kuva 10. 2 markkaa 1906, 1907 ja 1908, aidot ylempänä, kopiot alinna. Kuvien yhdistely ja muokkaus: Jorma Imppola.

Kuva 11. Osasuurennusvertailua vuosien 1905, 1906, 1907 ja 1908 rahojen vuosilukujen kahdesta viimeisestä numerosta. Aidot ylempänä, kopiot alinna. Pelottavan hyvää laatua. 1905: kopion viimeinen numero 5 alempana. 1906: kopion viimeinen numero 6 hieman takakenos-
sa. 1907: kopion viimeinen numero 7:n jalka alempana. 1908: miltei täydellinen kopio. Kuvien yhdistely ja muokkaus: Jorma Impppola.

10 MARKKAN KULTARAHAA

Myös kultatrahajoista ovat ahkeran kiinalaiset tehtailleet väärennöksiään, mutta tietenkään ne eivät ole korkean ominaispainon omaavaa kultaa, mikä tekee väärennösten tunnistamisen hieman helpommaksi. Rahat ovat yleensä liian paksuja ja alipainoisia.

10 markkaa 1905 on kultatrahakopioista ikävämpi, koskapa kyseessä on varsin arvokas raha. Kopio ei tietenkään ole kultaa, mikä tekee väärennöksen tun-

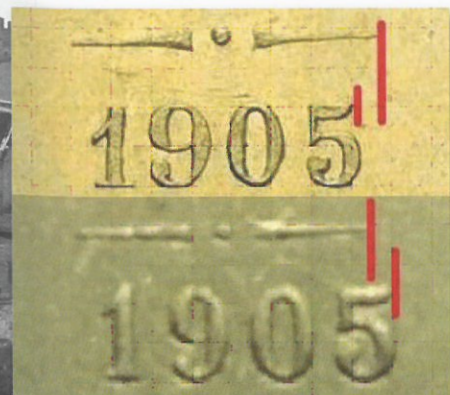
nistamisen hieman helpommaksi. Kopiot ovat joko liian paksuja tai alipainoisia. Aito kultatrahalla painaa hyvin tarkalleen 3,22 grammaa.

Kuten seuraavasta kuvasta 13 käy hyvin ilmi, löytyy tästä kopiosta varsin selkeä tunnistustekijäpoikkeama tekeleen kaikkien yksityiskohtien epäterävyyden lisäksi, eli vuosiluku on liian isokokoinen ja sen asema on sen yläpuolella olevaan viiva-piste-viiva -kuvioon nähden poikkeava.

20 MARKKAN KULTARAHAA

Aito 20 markkan kultatrahalla painaa hyvin tarkalleen 6,45 grammaa, mutta Kiinan kopio on sekä aitoa rahaa paksumpi, että huomattavasti kevyempi noin 4,6 gramman painollaan. Kuten seuraavasta kuvasta 25 käy hyvin ilmi, ei varsinaisia tunnistustekijäpoikkeamia aitojen ja kopioitujen vuoden 1913 20 markkan kultatrahajen välillä ole – muita kuin kopio kaikkien yksityiskohtien epäterävyys aitoihin rahoihin verrattuna. Lisäksi näitä kopioita esiintyy myös kullattuina, mikä tekee silmämääräisen tunnistamisen hieman haastavammaksi.

Kuva 13. Aidon ja väärän 10 markkan kultatrahajen vuodelta 1905 vuosilukujen asemoinnin vertailua. Aito yllinnä, ja sen vuosiluvun numero 5 ei ulotu oikean puolisen väliviivan pään tasalle asti. Alinna väärä, jonka vuosiluvun numero 5 ulottuu oikean puolisen väliviivan pään ohi oikealle. Eroja on korostettu punaisilla havainneviivoilla. Kuvasta käy myös hyvin ilmi kopion himmeämpi väri. Kuvien yhdistely ja muokkaus Jorma Impppola.

Kuva 12. Aito 10 markkan kultatrahalla vuodelta 1905 yllinnä ja kullattu 10 markkan 1905 kopio alinna. Kopiosta on kaupan COPY-stansattuja ja stanssaamattomia versioita. Kuvien yhdistely ja muokkaus Jorma Impppola.

Kuva 14. Aito 20 markkan kultatrahalla vuodelta 1913 yllinnä ja kullattu 20 markkan 1913 kopio alinna. Kopiosta on kaupan COPY-stansattuja ja stanssaamattomia versioita. Kuvien yhdistely ja muokkaus Jorma Impppola.

Jorma J. Impppola